

Fialova vláda prohrála soud s whistleblowerem, jemuž zrušila úřad

SZ seznamzpravy.cz/clanek/domaci-kauly-fialova-vlada-prohrala-soud-s-whistleblowerem-jemu-zrusila-urad-253058

Lukáš Valášek, Jiří Pšenička, Adéla Jelínková

Post šéfa úřadu, který měl garantovat na železnici konkurenci a tím i lepší služby, obhájil Pavel Kodym v tendru Ministerstva dopravy. Ministr dopravy Martin Kupka (ODS) tak loni v únoru navrhl vládě jeho opětovné jmenování do funkce.

Pak se ale Kupka dozvěděl, že Kodym poslal do Bruselu dopis, v němž upozornil komisaře na možnou nezákonnost napumpování miliard do Českých drah, což by státní podnik mohlo zvýhodnit. Ministr obratem návrh na Kodymovo jmenování z jednání vlády stáhl, a poté dokonce navrhl celý úřad zrušit.

Když o tom informovaly Seznam Zprávy a Kodym se ohradil u soudu, Kupka tvrdil, že dopis s koncem vysokého úředníka nesouvisí a že zrušení jeho úřadu už dlouho plánoval. Následný soud ale Ministerstvo dopravy prohrálo. Podle pravomocného rozsudku šlo o odvetu vůči Kodymovi a bývalému řediteli náleží ochrana pro whistleblowery.

Seznam Native

V ekologickém zemědělství patří Česko mezi špičku v Evropě

Kupka to ale i pak tvrdě odmítl a Kodym se znovu bránil. Nyní si tak odnáší porážku i celá vláda Petra Fialy (ODS). Ministři nejspíše budou muset o Kodymově konci znovu hlasovat. Martin Kupka se totiž podle nového pravomocného verdiktu ani na druhý pokus nezvládl Kodyma zbavit tak, aby to odpovídalo zákonu.

Odveta za kroky ve veřejné funkci

Na vysvětlenou: V původním verdiktu Městský soud v Praze Kupkovi nařídil, aby už jednou stažený návrh na jmenování Kodyma vládě předložil a ona o něm musela hlasovat. Soud ale v rozsudku zároveň napsal, že už nemůže ministrům nařizovat, jak mají při hlasování rozhodnout.

Kupka tak návrh předložil jen formálně a ministři ho obratem většinou hlasů zamítli. Kodym se ale ani pak nedal. A zažaloval celou vládu. Městský soud v Praze nyní ve druhém rozsudku konstatoval, že i ta úředníka krátila na jeho právech. Ministři totiž neobjasnili, proč se Kodyma zbavili, a to opět odporuje zákonu.

„Potřeba srozumitelného a přesvědčivého odůvodnění je o to naléhavější v případě obestřeném okolnostmi vyvolávajícími vážné pochybnosti o tom, zda žalobcovo nejmenování nepředstavovalo odvetu za jeho dřívější kroky v téže veřejné funkci. Soud připomíná, že žalovaná rozhodovala bezprostředně poté, co jí právě to zdejší soud vytkl,“ píše v pravomocném rozsudku předseda Městského soudu v Praze Jaromír Klepš. Reportéři mají verdikt k dispozici.

Klepš doplnil, že písemné rozhodnutí vlády neobsahuje vůbec žádné argumenty nebo úvahy, proč kabinet Kodyma předsedou úřadu nejmenoval.

Ozval se do Bruselu, Kupka mu zrušil úřad. Odplata whistleblowerovi, píše soud

16. 12. 2023 8:00

„Přestože žalobce neměl na samotné jmenování předsedou úřadu právní nárok, ze zásad vyplývaly mimo jiné požadavky na odůvodnění rozhodnutí žalované. Těmto požadavkům žalovaná

nedostála: z jejího rozhodnutí není ani v náznaku zřejmé, proč návrh na žalobcovo jmenování odmítla, a soud je proto zrušil,“ shrnul Klepš.

Kupkův třetí pokus

I u tohoto soudu hájilo stát Kupkovo Ministerstvo dopravy. Tentokrát přímo z pověření premiéra Petra Fialy (ODS) opět opakovalo, že Kodymovi nijak neukřivdilo. Přesto teď soud Kupkovi rozhodování o Kodymovi vládě opět vrátil.

„Podle nás by vláda měla ve věci rozhodovat znovu,“ reagoval na rozsudek Kodym.

„Chyba se nestala. Naplnili jsme rozhodnutí soudu. Vláda ani Sněmovna svá hlasování běžně nezdůvodňují, ani pro to není v usneseních prostor. Nedovedu si to ani moc představit. Ale i teď budeme rozhodnutí soudu respektovat. Víc to komentovat nemohu,“ řekl Seznam Zprávám Kupka.

Kupkova blesková otočka

Loni v únoru Pavel Kodym ve výběrovém řízení obhájil post ředitele Úřadu pro přístup k dopravní infrastruktuře (ÚPDI). Ministerstvo dopravy následně návrh na jeho jmenování předložilo vládě. Pak ale přišel 15. únor a vše se za několik hodin změnilo:

8:34 hodin - ministr dopravy Martin Kupka telefonuje z Bruselu řediteli Pavlu Kodymovi. Ptá se ho, zda dopisem informoval EU o možné nezákonnosti napumpování peněz do Českých drah.

Kupka navíc už loni v květnu podal návrh na zrušení úřadu a přesunutí agendy pod antimonopolní úřad. Nikoliv jako ministr, ale jako poslanec. Obešel tak běžné připomínkové řízení. Za to ministerstvo kritizují protikorupční organizace Transparency International a Oživení.

Zákonodárci to ale odhlasovali. Agendu tak od letoška převzal Úřad pro ochranu hospodářské soutěže a Kodymovo místo, do kterého by se mohl vrátit, dnes už neexistuje.

„Domoci se jmenování už v podstatě nelze,“ interpretuje to Kodym.

Kodymův advokát Kristián Léko už dříve řekl, že rozsudek soudu zakládá nárok na případnou náhradu škody a nyní s Kodymem zvažují další právní kroky.

Proč existoval Úřad pro přístup k dopravní infrastruktuře

- Úřad měl garantovat, že zhruba 120 dopravců, kteří dnes chtějí po Česku přepravovat lidi a náklad ve vlacích, bude mít férový přístup ke kolejím. A že stát, který sám vlastní České dráhy, nebude konkurenci v podnikání bránit a nezákonně zvýhodňovat státního dopravce. To má vést ke zvýšení kvality služeb pro cestující.
- Všichni dopravci jsou při svém fungování odkázáni na provozovatele železnice, což je stát. Pokud od provozovatele nedostanou souhlas, nejedou. Provozovatel dráhy například rozhoduje, který vlak projede výlukou a který se na koleje nevejde. Pokud dopravce konkurenta nepustí k čerpací stanici, také nemůže podnikat. Tyto spory nezávisle řeší právě úřad.
- Ten také kontroluje korektní stanovení ceny za použití kolejí. Dokud regulátor nerozhodne, nemůže se dopravce ze zákona ani obrátit na soud.